

Άρθρο: Αδιαφάνεια στη διαχείριση των οικονομικών του Δημοσίου

Πέμπτη, 19 Φεβρουαρίου 2015

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΚΟΥΡΗΣ - πρόεδρος της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος

Τελευταία έχουν γίνει προσπάθειες από επενδυτικούς οίκους και άλλους οργανισμούς για την ανάδειξη του ελλείμματος διαφάνειας στο τρόπο καταχώρησης και αναφοράς (reporting) των οικονομικών στοιχείων του κράτους. Δυστυχώς τα ΜΜΕ δεν έχουν δώσει την δέουσα έμφαση σε αυτό το σημαντικό θέμα.

Ας δούμε όμως το πρόβλημα από την αρχή. Το κράτος μας από την ίδρυσή του μέχρι τώρα καταχωρεί τα οικονομικά του στοιχεία με το ταμειακό λογιστικό σύστημα. Στην ουσία, καταχωρεί ότι εισπράττει και ότι ξοδεύει. Δεσμεύσεις όμως που απορρέουν από συμβάσεις για παροχή υπηρεσιών ή προϊόντων που δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί, δεν παρουσιάζονται στα βιβλία του κράτους. Το ίδιο ισχύει και για τα έσοδα που αναμένονται αλλά δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί.

Οι δανειακές μας υποχρεώσεις που θα πληρωθούν ύστερα από πολλά χρόνια, με χαμηλότερα της αγοράς επιτόκια ή περιόδους χάριτος δεν απεικονίζονται επίσης με την εύλογη τους αξία, γιατί δεν προεξοφλούνται σε σημερινά ευρώ και δεν φαίνεται ότι η εύλογη τους αξία είναι μικρότερη από την ονομαστική. Η διαφορά της αξίας εξαρτάται από το ύψος του επιτοκίου και τον χρόνο αποπληρωμής. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η αξία των 100 δόσεων των δανείων των πολιτών είναι πολύ μικρότερη από την ονομαστική τους αξία. Οι πολίτες με λίγα λόγια όχι μόνο διευκολύνονται στο χρόνο αποπληρωμής των δόσεων αλλά ταυτόχρονα αποπληρώνουν τα χρέη τους με ευρώ που θα έχουν αξία πολύ μικρότερη από την σημερινή.

Το υπάρχον σημερινό ταμειακό λογιστικό πλαίσιο δεν μπορεί να αναδείξει αυτά τα σημαντικά οικονομικά θέματα. Δεν απεικονίζει την οικονομική πραγματικότητα, δεν βοηθάει ώστε να γίνονται σωστές εκτιμήσεις και να παίρνονται σωστές αποφάσεις, δεν εμπνέει εμπιστοσύνη από τους επενδυτές και άρα είναι εμπόδιο στην ανάπτυξη. Το γεγονός επίσης ότι κάποια οικονομικά στοιχεία δεν αναδεικνύονται, τροφοδοτεί έλλειμμα διαφάνειας και επομένως το παρών σύστημα εγκυμονεί κινδύνους διαφθοράς.

Η λύση βεβαίως είναι η υιοθέτηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος για την καταχώρηση των στοιχείων και οι δε αναφορές να γίνονται με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα για το δημόσιο που ονομάζονται International Public Sector Accounting Standards (IPSAS).

Το κράτος σωστά υποχρεώνει ιδιωτικές εταιρείες και δημόσιους οργανισμούς (Νοσοκομεία, ΔΕΚΟ, κ.λ.π.), καθώς και την τοπική αυτοδιοίκηση να χρησιμοποιούν το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.

Το παράδοξο είναι ότι το ίδιο το κράτος δεν έχει καταφέρει να το υιοθετήσει. Οι περισσότεροι δανειστές μας καθώς η Ισπανία, Πορτογαλία και η Ιρλανδία το έχουν υιοθετήσει. Η πολιτεία πάντως είχε κάνει πολλές προσπάθειες στο παρελθόν για την υιοθέτηση του IPSAS αλλά για διάφορους λόγους, οικονομικούς και μη, δεν τα έχει καταφέρει.

Τα πρότυπα IPSAS προσφέρουν τα καλύτερα εργαλεία για τον υπολογισμό των οικονομικών επιδόσεων της κυβέρνησης. Εάν τα είχαμε υιοθετήσει, θα βοηθούσαν στην βέλτιστη λήψη αποφάσεων, στην αύξηση της διαφάνειας, στην ενίσχυση της υποχρέωσης λογοδοσίας στη διευκόλυνση της παγκόσμιας συγκρισιμότητας, θα είχαν θετικό αντίκτυπο στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης τόσο στο εσωτερικό όσο και διεθνώς με αποτέλεσμα την διευκόλυνση εισροής επενδύσεων.

Με το IPSAS θα αναδεικνύαμε ότι η εύλογη αξία των δανειακών μας υποχρεώσεων είναι πολύ μικρότερη από την ονομαστική. Σήμερα γνωρίζουμε ότι η σχέση του ονομαστικού μεικτού δημόσιου χρέους με το ακαθάριστο εθνικό προϊόν είναι 175%. Η ίδια σύγκριση της εύλογης, έναντι της ονομαστικής, αξίας του καθαρού, έναντι του μεικτού, χρέους με το ΑΕΠ θα είναι σημαντικά μικρότερη και εκτιμάται ότι θα είναι και συγκριτικά μικρότερη με αυτή των πιστωτών μας που αποτελεί σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Το IPSAS μας βοηθάει να έχουμε γνώση της εύλογης αξίας του χρέους και των μεταβολών του. Να γνωρίζουμε επίσης με ακρίβεια την καθαρή θέση της χώρας, τις επιπτώσεις αποφάσεων στην δημοσιονομική ισορροπία και τις επιπτώσεις στις ταμειακές ροές.

Η χώρα μας δεν μπορεί να χρησιμοποιεί πρωτόγονα εργαλεία, και μάλιστα σε μια περίοδο κρίσης. Οι σωστές οικονομικές αποφάσεις και γενικά η αποτελεσματική διαχείριση των πόρων της χώρας απαιτούν μοντέρνα, ακριβή και διαφανή εργαλεία που δεν είναι άλλα από το IPSAS.

(<http://www.naftemporiki.gr/story/918151/arthro-adiafaneia-sti-diaxeirisi-ton-oikonomikon-tou-dimosiou>)

© 1996-2014 Ναυτεμπορική